

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 43. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Ha elvesz a szabadság, ha elvesz a nemzeti függetlenség, mi magunk is elveszünk

Ha elvesz a szabadság, ha elvesz a nemzeti függetlenség, mi magunk is elveszünk - hangoztatta Orbán Viktor miniszterelnök hétfőn Budapesten, a Terror Háza Múzeum előtt rendezett október 23-i díszünnepségen. "Nekünk a szabadságot sosem adják ingyen, mindig meg kell küzdenünk érte" – emelte ki a kormányfő. Hangsúlyozta: "azt akarjuk, hogy tiszteljék azt, akik és amik vagyunk", hiszen a magyarok ezer éven át őrizték Európa határait és küzdöttek nemzeti önállóságukért. "Bátor és harcos nemzet vagyunk, amely jól tudja, akit nem tisztelnek, azt megvetik"- mondta. A kormányfő úgy fogalmazott, a 20. században katonai birodalmak okozták a bajt, most a globalizáció farvizén pénzügyi birodalmak emelkedtek fel. Nincsenek határaik, de van világmédiájuk, és vannak tízezerszám megvásárolt embereik. Nincs szilárd szerkezetük, de van kiterjedt hálózatuk. Gyorsak, erősek és brutálisak - tette hozzá. Orbán Viktor szerint csak "nyíltisakos küzdelemben", világos és egyenes beszéddel van esélyünk arra, hogy a határainkat megvédjük, a népvándorlást megállítsuk és nemzeti identitásunkat megőrizzük. Hozzátette: ha magyar Magyarországot és európai Európát akarunk, akkor arról nyíltan kell beszélnünk, és nem elég beszélni, harcolnunk is kell. Ahogy mindig is tettük, ha a szabadságunkról és a függetlenségünkéről volt szó - mondta.

Potápi: az 56-os hősök által lerakott alapokra kell építkeznünk

Az 56-os forradalom megnevezett hősei és névtelen társaik által lerakott alapokra kell építkeznünk – hangoztatta a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára az 1956-os forradalom és szabadságharc 61. évfordulóján tartott bonyhádi megemlékezésen hétfőn. Potápi Árpád János kiemelte: a forradalom hőseinek köszönhetően ma szabad országban élhetünk; felelősséggel tartozunk hagyatékukért, nekünk kell bevégezni, amit ők elkezdtek. Az államtitkár hangsúlyozta: az elmúlt hét évben megvalósult a nemzet közjogi egyesítése, szebbé, jobbá, „egy kicsit gazdagabbá tettük Magyarországot”. „Ne hagyjuk, hogy eredményeink elveszenek, rajtunk áll, hogy tovább folytatjuk-e a közös munkát a hazáért” – jelentette ki. Hangsúlyozta: a magyarság mindig különleges kapcsolatban állt a szabadság fogalmával, történelmünk évszázadai alatt a nemzeti függetlenségünkért folytattuk legádázabb küzdelmeinket.

MÁÉRT gazdasági és önkormányzati szakbizottság: Kárpát-medencei tőkealap jön létre

Kárpát-medencei tőkealap létrehozása, a külhoni tematikus évek és a demográfiai helyzet szerepelt többek között a Magyar Állandó Értekezlet gazdasági és önkormányzati szakbizottsága pénteki budapesti ülésének napirendjén. Lepsényi István

gazdaságfejlesztésért és szabályozásért felelős államtitkár, a szakbizottság elnöke elmondta: az elmúlt időszak egyik legfontosabb eredménye, hogy a magyar kormány egységes Kárpát-medencei gazdasági térben kezdett el gondolkodni. Hangsúlyozta: a határon túli magyarság gazdasági megerősítése alappillérré vált és egy sor konkrét lépés született e cél megvalósítása érdekében. Az államtitkár rámutatott: a közelmúltban döntés született egy Kárpát-medencei tőkealap létrehozásáról is, amelynek célja a Magyarországon bejegyzett vállalkozások Kárpát-medencei terjeszkedésének elősegítése. Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a legfontosabb nemzetpolitikai célok között említette, hogy több gyermek szülessen a Kárpát-medencében, minél több magyar gyermek szülessen a vegyes házasságokban, akik majd magyar óvodába és iskolába járnak. Kiemelt célként említette, hogy nőjön a magyar és magyar munkavállalókat alkalmazó vállalatok száma a Kárpát-medencében és növekedjen a magyarság kezében összpontosuló vagyron.

Szobrot emeltek Kós Károlynak és Bartha Miklósnak Kolozsváron

Kós Károly építésznek, írónak, könyvkiadónak, az Erdélyi Református Egyházkerület egykori főgondnokának, valamint Bartha Miklós 18. századi írónak, politikusnak, az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület alapítójának, első alelnökének állítottak szobrot pénteken Kolozsváron, az írisztelepi református templom kertjében. Ünnepi beszédében Grezsa István kormánybiztos úgy vélekedett, hogy szükség van a két nagy előd példájára, amikor Erdélyben magyar iskolákért, Kárpátalján pedig a magyar nyelvű oktatás alanyi jogáért kell harcot folytatni. „Átjárható, belakható Kárpát-medencében szeretnénk élni. Olyan régióban, ahol egymást gyarapítva, és egymás értékeire koncentrálva tudnánk építeni egy közös és élhető jövőt. Mi készen állunk a történelmi kiegyezésre” – jelentette ki Grezsa István. Hozzátette: szeretné, ha Magyarország szomszédai megértenék, hogy a történelmi igazság kimondásának nem az újabb sebek ejtése a célja, hanem ez a sebek begyógyításának az egyetlen módja. „Abban hiszünk, hogy csak a közép-európai népek összefogásával teremthetünk olyan környezetet, amely lelkileg, szellemileg és fizikailag gyarapítja a Kárpát-medencét. Magyarország készen áll arra, hogy összefogjunk egy sikeres, erős Közép-Európáért” – fogalmazott a kormánybiztos.

SZNT: bírálatot is kapott a szoros eredménnyel újraválasztott elnök

Szoros szavazati aránnyal szerzett újabb elnöki mandátumot a Székely Nemzeti Tanács (SZNT) élén Izsák Balázs, akinek többen felrötták, hogy a vezetőség elszakadt a helyi szervezetektől. Az SZNT szombat délután Marosvásárhelyen tartott tisztújító küldöttgyűlésén a harmadik négyéves mandátumára jelölt Izsák Balázsnak Farkas Csaba,

az SZNT alelnöke volt a kihívója. Farkas Csaba azt róta fel az elnöknek, hogy elszakadt az SZNT bázisától, és emiatt erejét veszítette a szervezet. Az MTI tudósítása szerint Farkas úgy vélte: vissza kell hozni azt a korszakot az SZNT-be, amikor a tanács állandó bizottsága akár hosszú viták után is, de konszenzusos döntéseket hozott. Elnöki beszámolójában Izsák Balázs arra emlékeztetett, hogy négy évvel ezelőtti megválasztásakor a közösség belső kohéziójának az erősítését, a székelyföldi önkormányzatoknak a munkába való bevonását, az anyaország támogatásának a megőrzését, a román többségi társadalommal párbeszédet, és az SZNT nemzetközi kapcsolatainak az építését vállalta. Úgy vélte, valamennyi területen sikerült előre lépni. A belső kohézió erősítésének a legfontosabb eseményeként a 2013 októberében megtartott „székelyek nagy menetelését” tartotta. Elnökjelölti beszédében arra fektette a hangsúlyt, hogy a közösen hozott döntések alapján látta el az elnöki teendőket, ezektől soha nem tért el.

Vásárhelyi iskolaügy: a polgármesteri hivatal érvényesnek tekinti az iskolabérlési szerződést

A marosvásárhelyi polgármesteri hivatal érvényesnek tekinti azt a szerződést, amellyel a római katolikus egyház vagyonkezelőjétől bérlő az egykori II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium épületeit. A hivatal álláspontját Cosmin Blaga városi szóvivő közölte szerdán az MTI-vel. A szóvivőt azt követően kereste meg a hírügynökség, hogy lejárt az a 30 napos határidő, amelyet az új szerződésről szóló tárgyalások lefolytatására szabott az Erdélyi Római Katolikus Státus Alapítvány, miután megállapította, hogy a régi bérleti szerződés érvényét veszítette. Az Erdélyi Római Katolikus Státus Alapítvány kuratóriuma szeptember 16-i csíksomlyói ülésén állapította meg, hogy a marosvásárhelyi polgármesteri hivatal nem tartotta be az iskolaépületek bérlésére vonatkozó, 2014-ben kötött szerződést, ezért a szerződés jogilag érvényét veszíti. A szerződés rögzíti, hogy az egykori II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Gimnázium épületein 2014 és 2019 között miként osztozik az Unirea Főgimnázium, mely Marosvásárhely román elitiskolájának számít, és a Római Katolikus Gimnázium. A szerződés 2. cikkelye rögzíti: „ha a Római Katolikus Gimnázium nem alakul meg, vagy a bérleti időszakban megszűnik, a szerződés érvényét veszti”.

Orbán Viktor és Robert Fico szimbolikusan megnyitották az új Duna-híd építését

A dél-komáromi Monostori erődben tartották meg az új komáromi Duna-híd építésének ünnepélyes nyitórendezvényét, melyen beszédet mondott a magyar és a szlovák miniszterelnök. Mindkét kormányfő hangsúlyozta: a jelenlegi jó magyar-szlovák viszony

annak köszönhető, hogy több kérdésben egyetértenek. Nemcsak saját országuk érdekeit védik, hanem Közép-Európában gondolkodnak, megegyezik véleményük a migrációról, és abban is egyetértenek, hogy meg kell védeni Európa külső határait, és a belső határain nem szabad ellenőrzéseket bevezetni. Korábban soha nem voltak olyan jók a szlovák-magyar kapcsolatok, mint most, és az új Duna híd jelképe lehet annak, hogy ezeknek a kapcsolatoknak a jobbá tételét mindkét fél komolyan veszi – jelentette ki Robert Fico. Az új komáromi Duna-híd legyen annak a jelképe, hogy mi megvédjük Európa külső határait és továbbra is nyitva tartjuk a belső határokat – mondta Orbán Viktor miniszterelnök. Hozzátette: a híd építése bizonyíték arra, hogy szlovákok és magyarok európai polgárként átjárható, bejárható Európában hisznek. A visegrádi együttműködés erős alapokon nyugszik, mert olyan vezetők állnak a közép-európai országok élén, akik a saját hazájukon túl Közép-Európában is gondolkodnak – jelentette ki.

1956 üzenete a felvidéki magyarok számára a bátorság üzenete

Dunaszerdahelyen került sor az 1956-os forradalom évfordulóján a központi rendezvényre, melyen beszédet mondott Menyhárt József, az MKP elnöke. „56 emlékezete még élő, a mában alakítható emlékezet. Ennek felelőssége ezért a ma emberé” – figyelmeztetett ünnepi beszédében a Magyar Közösség Pártjának elnöke. A Diktatúrák áldozatainak emlékművénél az MKP regionális vezetésén kívül jelen voltak a civil szervezetek képviselői, a városvezetés és a Most-Híd politikusai is. Menyhárt szerint ’56 üzenete a szlovákiai magyarok számára a bátorság üzenete. Ezzel a bátorsággal kell élniük a mindennapjainkat és dönteniük a felvidéki magyaroknak a novemberi megyei választásokon. „56 egyrészt azt üzeni, hogy nem kell félnünk. Nem kell félnünk, mert vagyunk elegenden. Vagyunk elegenden ahhoz, hogy dönthessünk magunkról. Ehhez természetesen mindenkinek ott kell lennie a helyén, s helyt kell állnia. Úgy, ahogy 56-ban is mindenki tudta, hol a helye” – fogalmazott az MKP elnöke.

Szijjártó: Szerbiával van a legjobb kapcsolata Magyarországnak

Magyarországnak a szomszédos országok közül Szerbiával van a legjobb diplomáciai és gazdasági kapcsolata, a gazdasági együttműködés is Belgráddal a legjelentősebb a nyugat-balkáni országok közül - hangsúlyozta Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter, a magyar-szerb gazdasági vegyes bizottság szabadkai ülését követően. A bizottság a Budapest-Belgrád vasútvonal fejlesztéséről, a Szeged-Szabadka-Baja vasútvonal kiépítéséről, új határátkelők megnyitásáról, a kereskedelmi és gazdasági kapcsolatok bővítéséről, valamint a szerb és a magyar gázvezetékek fejlesztéséről és összekapcsolásáról egyeztetett. A kétoldalú gazdasági kapcsolatoknak további lendületet adott a magyar

kormány vajdasági gazdaságfejlesztési programja, amelynek keretében néhány nappal ezelőtt 23 nagy, munkahelyteremtő beruházás támogatásáról írt alá szerződést a magyar kormány a pályázókkal, összesen 90 millió euró értékben – mondta a miniszter. Szijjártó Péter kiemelte, a magyar kormány nagyra becsüli azt, ahogyan a szerb kormány az országban élő magyar közösséggel bánik, és hangsúlyozta, hogy a vajdasági magyarság nem elválasztja, hanem összeköti a két országot. Sok európai uniós tagország is példát vehetne Szerbiáról a kisebbségi jogok biztosítása terén – fűzte hozzá.

A kormány továbbra is támogatja az összetartozást segítő intézményeket

A magyar kormány a jövőben is támogatja mindazokat az intézményeket, ahol a vajdasági magyarok összejöhetnek, ahol ápolhatják kultúrájukat és megélhetik összetartozásukat, ahol otthonra lelhetnek - hangsúlyozta Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár csütörtökön Zentán, ahol átadták a Zentai Magyar Kamaraszínház új kamaratermét. A 73 férőhelyes termet a magyar kormány támogatásával építettek meg. "Közösen kell megtennünk a lépéseket annak érdekében, hogy a szülőföld a boldogulás helyévé váljon, ahol jó élni, ahol lehet jövőt tervezni" - szögezte le a politikus. Ezt segítik mindazok a kezdeményezések, amelyeket az utóbbi években a budapesti kormány a helyi politikai vezetéssel közösen indított - tette hozzá, majd úgy folytatta: mindezeket a lépéseket azonban csak egy összetartó közösség képes végrehajtani. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnöke ünnepi beszédében kiemelte: eddig is és ezen túl is azért dolgozik, hogy a magyar színészek és társulatok játszani tudjanak, és meglegyenek a feltételeik a munkához. Hozzátette: büszke arra, hogy a 2008-ban alakult Zentai Magyar Kamaraszínház 2013 óta önálló társulattal rendelkezik és nagyterme után most már kamaraterme is van.

Pásztor István: a nemzeteket nem lehet átnevelni

A 21. század Európájának kihívásaira adott magyar válaszok józan, egyszerű és a dolgokat a nevükön nevező feleletek, és a nemzeti válaszokat sehol nem lehet figyelmen kívül hagyni, a nemzeteket nem lehet átnevelni - hangsúlyozta Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) és a vajdasági tartományi képviselőház elnöke hétfőn Szabadkán az 1956-os forradalom emlékére rendezett központi vajdasági ünnepségen. A magyar válaszok az 1956-ban megszerzett szabadság válaszai – húzta alá Pásztor István. 1956-ot a legjobban úgy érthetjük meg a VMSZ elnöke szerint, ha "megértjük azt, hogy értékrendbeli, ideológiai meggyőződéstől függetlenül vannak kérdések, amelyekben csakis egymásra számíthatunk", és ezek közé tartozik a szélsőséges politikai nézeteket valló politikusok és pártok elutasítása, és a magyarok elsöprő többsége így is gondolkodik.

Trócsányi: a kárpátaljai magyarok különös tiszteletet érdemelnek, amiért megőrizték anyanyelvüket és önazonosságukat

A kárpátaljai magyarok voltak a leginkább elzárva a többi magyar nemzetrésztől a szovjet időkben, ezért különös tiszteletet érdemelnek részünkről, hogy a rendkívül nehéz körülmények között is megőrizték anyanyelvüket és önazonosságukat – jelentette ki Trócsányi László igazságügyi miniszter a kárpátaljai magyarság központi 56-os megemlékezésén hétfőn Ungváron. Beszédében a miniszter tolmácsolta a magyar kormány üdvözlését, majd emlékeztetett arra, hogy a történelem folyamán a mai Kárpátalja területe több államhoz is tartozott, de a népessége állandó maradt. A magyar nemzet egységének fontosságáról szólva a tárcavezető kiemelte: ha a kárpátaljai magyarok közösségének fennmaradását és fejlődését elő kívánjuk segíteni, akkor első helyen az anyanyelven történő tanulás kérdését kell említeni. „Méltatlan lenne az ünnephez, ha elhallgatnám: nem tudunk napirendre térni az anyanyelvi jogok súlyos szűkítése felett az ukrán törvényhozás részéről” – hangoztatta, utalva a kisebbségi jogokat sértő oktatási törvényre. „Reméljük, hogy ukrán barátaink is felismerik, hogy ott, ahol a kisebbségek nem érzik jól magukat, hamarosan a többségi nemzet tagjai sem fogják, s ezért felülvizsgálják a tanügyi jogszabályt” – mondta a többi között, hangsúlyozva: „a magyarság nemzetközi egyezményekben rögzített nyelvi jogaiért határozottan kiállunk”.

Balog Zoltán: Ukrajna nem változtat a magyar nemzetiségi oktatáson a Velencei Bizottság döntéséig

Magyarország ígéretet kapott, hogy addig nem vezetnek be semmilyen változtatást Ukrajnában a magyar kisebbség oktatásában, amíg nem születik meg az Európa Tanács Velencei Bizottságának állásfoglalása az új ukrán oktatási törvény erre vonatkozó részeiről – közölte Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere csütörtökön Kijevben Lilija Hrincevics ukrán oktatási miniszterrel és Pavlo Klimkin külügyminiszterrel folytatott tárgyalásai után. Balog Zoltán a közösen tartott sajtóértekezleten konstruktívnak nevezte kijevi tárgyalása légkörét. Hangsúlyozta: a magyar kormány elsősorban a kárpátaljai magyarság érdekeit tartja szem előtt. „Ami jó a magyar anyanyelvű ukrán állampolgároknak Kárpátalján, az jó Budapestnek is” – hangoztatta. Kifejtette, hogy a magyar kormány továbbra is velük egyetértésben kívánja folytatni a megbeszéléseket a kijevi vezetéssel. Szavai szerint jogos az ukrán kormány elvárása, hogy Ukrajnában mindenki jól beszélje az államnyelvet, beleértve Kárpátalját is, ahol fontos megerősíteni az ukrán nyelv oktatását. Megjegyezte, hogy a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetségnek

számos szakmai javaslata van arra vonatkozóan, miként lehet hatékonyabbá tenni az ukrán nyelv oktatását a magyar kisebbség számára.

Potápi: Magyarország kormányának alapvető célja a kárpátaljai magyar közösség megőrzése

Magyarország kormányának alapvető célja a kárpátaljai magyar közösség megőrzése és minden lehetséges eszközzel történő támogatása, s a jelenlegi kiélezett ukrain helyzetben ez a cél minden eddiginél fontosabb számára – jelentette ki Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár csütörtökön Beregszászon, ahol részt vett a szovjet időszakban üldözött Ortutay Elemér görögkatolikus papról elnevezett kollégium ünnepélyes alapkövetésén. „E gondolat jegyében támogatjuk a Karácsfalvi Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumot, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye Beregszászi Esperesi Kerületét, s nyújtunk segítséget az egyházi ingatlanok, templomok, plébániaépületek felújításához” – hangsúlyozta beszédében az államtitkár. Hozzátette: „Meggyőződésünk, hogy a történelmi egyházak a magyarság megmaradásának alappillérei, így idén is támogatásban részesítjük a magyar és magyar nyelven szolgálatot teljesítő, nemzetmegtartó és hitoktatói tevékenységet végző egyházi személyeket. E cél vezérelt minket akkor is, amikor úgy döntöttünk, hogy 600 millió forinttal járulunk hozzá az Ortutay Elemér Görögkatolikus Központ megépítéséhez, amelynek részét képezi a 60 férőhelyes kollégium is” – húzta alá.

Az 1956-os forradalom 61. évfordulójára emlékezett a diaszpóra magyarsága

Az 1956-os forradalom 61. évfordulója alkalmából számos megemlékezést tartottak a magyar közösségek szerte a világon. Kósa Lajos tárca nélküli miniszter a kaliforniai magyarokkal ünnepelve az 1956-os forradalmat és szabadságharcot, Los Angelesben leszögezte: a magyarokat, bárhol éljenek is, összeköti a szabadság szeretete és a küzdelem érte. Los Angelesben a Mindszenty téren Kósa Lajos – a konzulátus és a magyar szervezetek képviselőivel együtt – megkoszorúzta az 1956-os emlékművet. A koszorúzás után a Magyar Házban szavalatokkal, néptáncbemutatóval, muzsikával folytatódott az ünnepség, amelyen beszédet mondott a tárca nélküli miniszter. Szilágyi Péter, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkára az Egyesült Államokbeli magyarság körében emlékezett. A washingtoni központi megemlékezésen kiemelte: céljai megvalósításában a magyar kormány számít a diaszpórában élőkre. Szívet melengetőnek nevezte a terror és a megtorlás elől Amerikába menekülő magyarok befogadását, s a magyar kormány nevében kifejezte háláját azért, hogy az Egyesült Államok otthont adott a

menekülő magyaroknak. "Magyarországon ma az emberek nem akarnak többet, mint amit 1956-ban akartak: hogy szabadon és önállóan dönthessenek a jövőjükéről" - jelentette ki. Szili Katalin miniszterelnöki megbízott a kanadai Edmonton és Vancouver magyar közösségeinek meghívására az észak-amerikai országban ünnepelte október 23-át. A határon túli autonómiaügyekben közreműködő miniszterelnöki megbízott vasárnap Vancouverben Ábrahám Tibor, Ábrahám Tibor, a Diaszpóra Tanács kanadai társelnöke, a Kanadai Magyar Kulturális Tanács nyugat-kanadai regionális alelnöke társaságában a Forest Hill temetőben a magyar közösség által állított emlékművet koszorúzta meg, majd a vancouveri Magyar Házban köszöntötte az ünneplő magyarokat.

